

Občina Bled
OBČINSKI SVET

7)

V skladu s 30. členom Statuta Občine Bled (Ur. list RS, št. 119/03 - UPB, 84/06), Vam v prilogi pošiljam v obravnavo in sprejem:

Predlog Odloka o razglasitvi Mrakove domačije za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Kot predstavnica predlagatelja bo na seji sodelovala Sonja Šlibar, vodja odd. za gospodarstvo in družbene dejavnosti.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Bled sprejme predlog Odloka o razglasitvi Mrakove domačije za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Župan Občine Bled
Janez Fajfar, univ. dipl. etnolog
prof. geografije

Na podlagi 12. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS št. 16/2008) in 16. člena Statuta občine Bled (Ur.l.RS št. 119/03-UPB1 in 86/04), je Občinski svet občine Bled na _____ seji, dne _____ sprejel

ODLOK
o razglasitvi MRAKOVE DOMAČIJE
za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Z namenom, da bi trajno zagotovili ohranitev in posebno družbeno varstvo kulturnih vrednot na območju Občine Bled, razglasimo objekte in območja, ki imajo posebno kulturno, krajinsko, etnološko, umetnostno in zgodovinsko vrednost, za spomenike lokalnega pomena.

2. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine:

Bled – MRAKOVA DOMAČIJA, Kolodvorska 5 – Bled - EŠD 14640

Enota ima etnološki ter arhitekturno zgodovinski pomen za Občino Bled, zato jo razglasimo za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi etnološkega spomenika.

3. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik lokalnega pomena:

Mrakova domačija na območju Rečice pri Bledu je ena izmed redkih ohranjenih domačij iz 18. stoletja, kjer sta se ohranila tako tradicionalen način gradnje kmečkih hiš kot celotna zasnova notranjih prostorov. Zaradi prepoznavnih elementov in ohranjenosti celotne strukture domačije, Mrakovo domačijo razglasimo za kulturni spomenik lokalnega pomena.

4. člen

Lokacija spomenika

katastrska občina	parcelna številka	cela / del
K.o. Rečica	257	del

5. člen

Opis vplivnega območja spomenika

Vplivno območje spomenika predstavlja celotno zemljišče parc.št. 257, k.o. Rečica s parcelama 246 in 258, obe k.o. Rečica.

6. člen

Opis varstvenega režima

Na spomeniku, v njem ali v njegovi varovani okolici je prepovedano:

- objekt poškodovati ali podreti;
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo;
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo;
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanem prostoru, razen v primeru prilagojene dejavnosti, ko se spomenik nameni novim vsebinam, k čemur izdaja dovoljenja in pogoje pristojni ZVKDS;
- spreminjati oblikovanost zunanjsčine - arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barve, detajle ipd;
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta;
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb;
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor.

Dovoljeni posegi:

- v zvezi s prenovo in vzdrževalnimi deli v skladu s kulturno varstvenimi pogoji in kulturno varstvenim soglasjem pristojnega ZVKDS;
- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kakovostnejše oziroma avtentičnejše stanje, izvajati raziskovalna dela;
- izjemoma je v skladu s Konservatorskim programom, s kulturno varstvenimi pogoji in s soglasjem mogoče spremeniti namembnost objekta v turistične in galerijske namene, če ni mogoče zagotoviti prvotne funkcije stavbe in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta,
- spremeniti ali dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti stavbe, a le skladno s smernicami ZVKDS OE Kranj.

7. člen

Lastniki spomenika morajo s spomenikom ravnati kot dobri gospodarji, ga vzdrževati na lastne stroške, oziroma ohranjati njegovo substanco, podobo in položaj v okolici, varovati spomenik pred nevarnostjo delovanja naravnih sil ali človeškega ravnanja ali pa jih prepustiti strokovni organizaciji. Za vsak poseg v spomenik, njegove dele, opremo in vplivno območje spomenika je potrebno pridobiti kulturno varstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje ZVKDS, Območna enota Kranj.

8. člen

Opis varstvenega režima za vplivno območje spomenika

Kulturni spomenik ima vplivno območje. To so površine, ki so vidno in funkcionalno povezane s spomenikom.

Na vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov, začasnih in trajnih ter izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden vpliv na kulturno funkcijo ter vidno in doživljajsko privlačnost kulturnega spomenika. V primeru vplivnega območja Mrakove domačije je mogoče na delu zemljišča parc.št. 257, kjer stoji gospodarsko poslopje, spremeniti osnovno namembnost gospodarskega poslopja v drugačno dejavnost za turistične ali galerijske namene. Na zemljiščih parc.št. 258 in 246, k.o. Rečica pa se ohranja zasaditev, možna bi bila izvedba manjšega parkirišča za potrebe kulturnega spomenika. Pogoje, ki izhajajo iz Konservatorskega programa je treba upoštevati tudi pri projektiranju novih vsebin v prostor.

V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na kulturno funkcijo ter vidno in doživljajsko privlačnost kulturnega spomenika. O obsegu in značaju vpliva presoja pristojni zavod.

Na zemljiščih parc.št. 246, 257 in 258 - vse k.o. Rečica je izjemoma možno ob predhodnem soglasju ZVKDS, Območna enota Kranj zaradi uveljavitve javnega interesa, zgraditi objekt komunalne infrastrukture.

9. člen

Naloge varstva, ki jih Zakon o varstvu kulturne dediščine daje strokovnim organizacijam, opravlja za območje Občine Bled Zavod za varovanje kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj.

10. člen

Pristojni občinski upravni organ predlaga zaznambo nepremičnine Mrakovo domačijo kot kulturni spomenik lokalnega pomena v zemljiško knjigo.

11. člen

Odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

Številka:

Datum:

Janez Fajfar
župan Občine Bled

**OBVEZNI ELEMENTI STROKOVNIH PODLAG ZA
RAZGLASITEV ZA SPOMENIK LOKALNEGA POMENA**

Obrazec mora biti izpolnjen za vsako enoto, ki je predlagana za spomenik lokalnega pomena

DATUM: 31. 08. 2008

I. IDENTIFIKACIJA ENOTE

EŠD: 14640 **Ime enote:** Bled – Mrakova domačija Kolodvorska 5

II. VARSTVENE SKUPINE

Etnološki spomenik

III. UTEMELJITEV RAZGLASITVE ZA SPOMENIK LOKALNEGA POMENA (2. člen odloka)

Mrakova domačija na območju rečice pri Bledu je ena izmed redkih ohranjenih domačij iz 18. stoletja, kjer sta se ohranila tako tradicionalen način gradnje kmečkih hiš kot celotna zasnova notranjih prostorov. Hiša je nadstropna kmečka hiša z vrsto kamnitih tufastih elementov s kamnitim klesanim portalom nad katerim je ohranjena freska sv. Florjana. Domnevamo, da gre za poslikavo iz sredine 19. stoletja. Notranja obokano vežo zaključuje ohranjena črna kuhinja z bivalnim prostorom »hišo« in manjšo kamro. V nadstropju so sobe. Na dvorišču stoji še gospodarsko poslopje, domačijo pa je nekdaj obdajal sadovnjak. Zaradi prepoznavnih elementov in ohranjenosti celotne strukture domačije, Mrakovo domačijo predlagamo za razglasitev kulturnega spomenika lokalnega pomena.

IV. LOKACIJA ENOTE IN PODATKI O LASTNIKIH

Za vsako parcelo, ki v celoti ali deloma leži v območju spomenika, navedite parcelno številko, katastrsko občino in po možnosti lastnika.

katastrska občina	parcelna številka	cela / del
K.o. Rečica	257	del

V. OPIS VPLIVNEGA OBMOČJA SPOMENIKA

Vplivno območje spomenika predstavlja celotno zemljišče parc.št. 257, k.o. Rečica s parcelama 246 in 258, ki sta v naravi sadovnjak. Obe na območju k.o. Rečica.

VI. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA

Na spomeniku, v njem ali v njegovi varovani okolici je prepovedano:

- objekt poškodovati ali podreti;
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo;
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo;
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanem prostoru, razen v primeru prilagojene dejavnosti, ko se spomenik nameni novim vsebinam, k čemur izdaja dovoljenja in pogoje pristojni ZVKDS;
- spreminjati oblikovanost zunanjščine - arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barve, detajle ipd;
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta;
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb;
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor.

Dovoljeni so posegi:

- v zvezi s prenovo in vzdrževalnimi deli v skladu s kulturno varstvenimi pogoji in kulturno varstvenim soglasjem pristojnega ZVKDS;
- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kakovostnejše oziroma avtentičnejše stanje, izvajati raziskovalna dela;
- izjemoma je v skladu s Konservatorskim programom, s kulturno varstvenimi pogoji in s soglasjem mogoče spremeniti namembnost objekta, če ni mogoče zagotoviti prvotne funkcije stavbe in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta,
- spremeniti ali dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti stavbe, a le skladno s smernicami ZVKDS OE Kranj.

VII. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA ZA VPLIVNO OBMOČJE SPOMENIKA

Na vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov, začasnih in trajnih ter izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden vpliv na kulturno funkcijo ter vidno in doživljajsko privlačnost kulturnega spomenika. V primeru vplivnega območja Mrakove domačije je mogoče na delu zemljišča parc.št. 257, kjer stoji gospodarsko poslopje, spremeniti osnovno namembnost gospodarskega poslopja v drugačno dejavnost za turistične ali galerijske namene. Na zemljiščih parc.št. 258 in 246, k.o. Rečica pa se ohranja zasaditev, možna bi bila izvedba manjšega parkirišča za potrebe kulturnega spomenika. Pogoje, ki izhajajo iz Konservatorskega programa je treba upoštevati tudi pri projektiranju novih vsebin v prostor.

Na zemljiščih parc.št. 246, 257 in 258 - vse k.o. Rečica je izjemoma možno ob predhodnem soglasju ZVKDS, Območna enota Kranj zaradi uveljavitve javnega interesa, zgraditi objekt komunalne infrastrukture.

VIII. OBRAZLOŽITEV ODLOKA

Na območju občine Bled je na poti proti Gorjam in proti kolodvoru Bled še ohranjena starodavna domačija, ki se skriva v zelenju prav ob glavni cesti proti Gorjam in železniški postaji. Domačija stoji na Kolodvorski 5, po domače ji pravijo Pr´Mrak´. Domačija ohranja vrsto spomeniških lastnosti, ki se kažejo na stanovanjski hiši in delno tudi na gospodarskem poslopju, na dvorišču in v širši okolici. Celotna domačija predstavlja kmečko kulturo in način življenja blejskega kmeta, ki je danes že redkost v tem prostoru, čeprav so se Blejci vseskozi ukvarjali tudi s kmetijsko dejavnostjo.

Mrakovo domačijo predstavlja nadstropna stanovanjska hiša s kamnitimi okenskimi okvirji iz peraškega tufa in kamnitim klesanim portalom, nad katerim je zelo dobro ohranjena freska sv. Florjana iz sredine 19. stoletja. Notranja razporeditev prostorov je tradicionalno zasnovana z veliko obokano vežo, s črno kuhinjo, »hišo« in kamro. Nadstropje je bilo namenjeno sobam. Zaradi ohranjenih spomeniških lastnosti in danes že redkih kamnoseških elementov ter tradicionalno zasnovanih notranjih prostorov, Mrakovo domačijo predlagamo za razglasitev kulturnega spomenika lokalnega pomena.

IX. PREVERITEV USKLAJENOSTI Z ZRD

Preverite, če so vse rubrike opisa v ZRD usklajene.

DA   NE

Usklajenost preveril: (ime in podpis) Bernarda Jesenko Filipič

X. PRILOGE

- Kopija katastrskega načrta v merilu 1 : 1000 (možno tudi v merilu 1 : 2880, če ni novejših) z natančno označenimi parcelnimi mejami enote. Kopija naj bo parafirana z

žigom izdajatelja in naj ne bo starejša od treh mesecev.

- Prazna kopija katastrskega načrta brez označenih mej spomenika.
- Temeljni topografski načrt v merilu 1 : 5000 z vrisanim območjem spomenika in vplivnim območjem.
- Drugo

XI. DOSTAVLJENO

Strokovne podlage so Upravi Republike Slovenije za kulturno dediščino dostavljene v elektronski obliki.

- disketa   e-pošta   NE

Odgovorni konservatorji:

Žig:

Mojca Tercelj Otorepec, univ.dipl.
etnologinja, univ.dipl. soc. kulture

Odgovorni vodja ZVKDS OE Kranj:
Miloš Ekar, univ.dipl. umetnostni
zgodovinar in sociolog

Vladimir Knific, univ.dipl. etnolog in
umetnostni zgodovinar

OBRAZLOŽITEV:

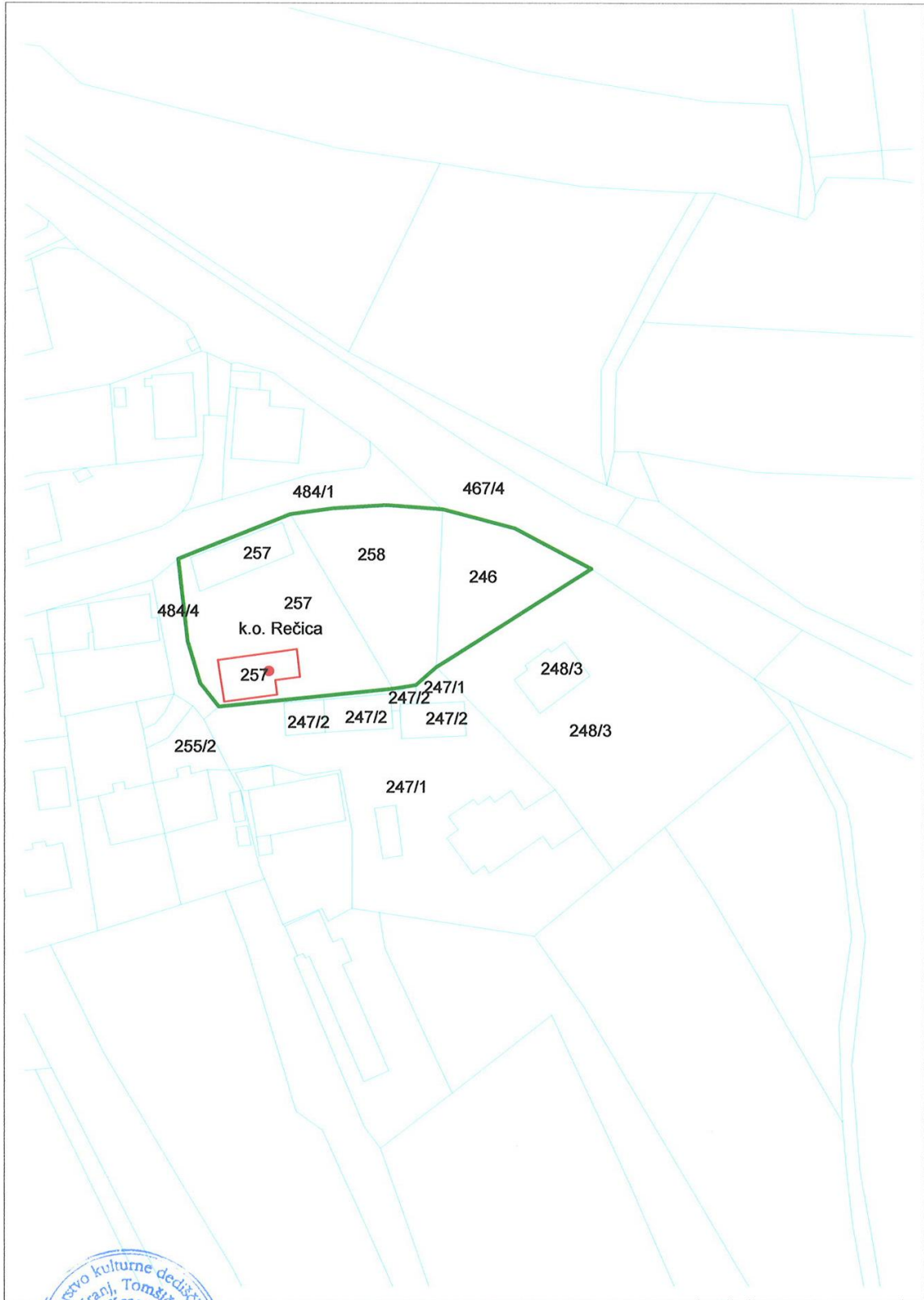
Osnutek Odloka o razglasitvi Mrakove domačije za kulturni spomenik lokalnega pomena so v mesecu juniju letos obravnavali odbori in sicer: Odbor za družbene dejavnosti, Odbor za turizem in Statutarno pravna komisija, ki na osnutek odloka niso imeli pripomb. Odbor za prostor in varstvo okolja pa je predlagal dopolnitev osnutka odloka v 8. členu, tako da se poleg parc. št. 246 k.o. Rečica, dodata še parceli št. 257 in 258, k.o. Rečica. S to dopolnitvijo ima občina možnost, seveda ob predhodnem soglasju ZVKDS-OE Kranj, uveljaviti javni interes zgraditve objekta komunalne infrastrukture.

S to pripombo odbora za prostor in varstvo okolja so se člani občinskega sveta strinjali, zato je Občinski svet občine Bled na 11. seji, dne 17.6.2008 pri obravnavi osnutka odloka o razglasitvi Mrakove domačije za kulturni spomenik lokalnega pomena, predlagal dopolnitev 8. člena osnutka odloka s pripombo: v zadnjem odstavku 8. člena se dodajo poleg parc.št. 246, k.o. Rečica, še parcele št. 257 in 258, k.o. Rečica. Drugih predlogov oz. pripomb ni bilo.

Predlagano dopolnitev smo vnesli v 8. člen predloga odloka o razglasitvi Mrakove domačije za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Pripravil:
Oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti

EŠD 14640 Bled - Hiša Kolodvorska 5

Vir podatkov: Register nepremične kulturne dediščine (RKD) (Ministrstvo za kulturo)
Vir za kartografsko osnovo: TTN5 / TTN10 (Geodetska Uprava RS)